

นิพนธ์ต้นฉบับ

ความสัมพันธ์ระหว่างทุนชีวิตกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิง

นุชนาด โจรนธรรม, พย.บ. *, พรนภา หอมสินธุ์, ปร.ค. **, จันทนา จันทวงศ์, ส.ค. **

* นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ** คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

บทคัดย่อ

ที่มาของปัญหา : สภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อค่านิยมและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นปัญหาสังคมไทยที่สำคัญ ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาทุนชีวิตกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิง จังหวัดจันทบุรี และความสัมพันธ์ระหว่างทุนชีวิต กับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิง จังหวัดจันทบุรี

วิธีการ: เป็นการศึกษาเชิงหาความสัมพันธ์กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดจันทบุรี จำนวนทั้งหมด 443 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติ Binary logistic regression

ผลการศึกษา: พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 28.2 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว สำหรับทุนชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยพลัง 5 ด้านได้แก่ พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อน และกิจกรรม และพลังชุมชนมีทุนชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 67.36) เมื่อพิจารณา

ต้นทุนชีวิตตามพลังด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน พบว่ามีทุนชีวิตด้านพลังครอบครัว และพลังตัวตนอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 76.07 และร้อยละ 75.53 ตามลำดับ) พลังสร้างปัญญา และพลังเพื่อนและกิจกรรมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 63.20 และร้อยละ 60.89 ตามลำดับ) และพลังชุมชนอยู่ในระดับไม่ผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 53.94) และพบว่า ทุนชีวิตที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ พลังครอบครัว (AOR=2.21, 95% CI=1.248-3.91) พลังสร้างปัญญา (AOR=1.69, 95% CI=1.044-2.760) พลังเพื่อนและกิจกรรม (AOR =1.65, 95% CI=1.009-2.701) และพลังชุมชน (AOR=1.75, 95% CI=1.031-2.958)

สรุป: ผลการวิจัยทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทุนชีวิตกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อพยาบาล บุคลากรสุขภาพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการหาแนวทางป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงไทยต่อไป

คำสำคัญ: ทุนชีวิต; การมีเพศสัมพันธ์; วัยรุ่นหญิง

Original article

**The Relationship Between life Assets and Sexual Intercourse
among Female Adolescents****Nuchnat Roganatum, B.N.S.^{*}, Pornnapa Homsin, Ph.D.^{**}, Chantana Chantawong, Ph.D.^{**}**

^{*} Student of Master of Nursing Science Program in Community Health Nurse Practitioner,
Faculty of Nursing Burapha University

^{**} Community Nursing Department, Faculty of Nursing Burapha University, Chon Buri, Thailand

Abstract

Background: The Thai society changing affects the values and sexual behaviors of adolescents. This is an important problem that has been inundating and getting more serious.

Objective: The purposes of this study were to study sexual intercourse, life assets, and related life assets of sexual intercourse among female adolescents, Chanthaburi province

Materials and methods: This research was a correlational study. A cluster random was used to draw 443 representative samples who were female high school students and vocational students in Chanthaburi province. Data were analyzed using descriptive statistics and Binary logistic regression.

Results: Findings of the study showed that 28.2% of the sample already had sexual intercourse. Life assets included 5 powers; power of self, power of family, power of wisdom, power of peer and activity, and power of community. The overall life asset of the sample was at a fair level (67.36%). Among those 5 powers of the sample, power of family and

power of self were at a good level (76.07% and 75.53%, respectively); power of wisdom and power of peer and activity were at a fair level (63.20% and 60.89% respectively); power of community did not pass a criterion (53.94%) The life assets significantly related to sexual intercourse among female adolescents were power of family (AOR=2.21, 95% CI=1.248-3.91), power of wisdom (AOR=1.69, 95% CI=1.044-2.760, power of peer and activity (AOR=1.65, 95% CI=1.009-2.701), and power of community (AOR=1.75, 95% CI=1.031-2.958)

Conclusion: Results of study contributes to knowledge and understanding about life assets and sexual intercourse among female adolescents. It will be beneficial to nurses, health personnel, and those who are involved in sexual intercourse prevention programs among Thai female adolescents.

Keyword: life assets; sexual intercourse; female adolescents

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในปัจจุบัน ส่งผลต่อค่านิยม และพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ผลการสำรวจของสำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค¹ เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2551 และ พ.ศ. 2554 พบว่าประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ของผู้หญิงก่อนวัยอันควร หรือก่อนแต่งงานเพิ่มมากขึ้น จากร้อยละ 19.0 เป็นร้อยละ 27.9 ยอมรับการอยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงานจากร้อยละ 26.8 เป็นร้อยละ 34.6 มีแฟนมากกว่าหนึ่งคน และคบหากันระยะสั้นๆ โดยที่ไม่ได้รู้จักกันดีพอ มีการแสดงออกทางเพศอย่างเปิดเผย จากร้อยละ 6.5 เป็นร้อยละ 8.8 นอกจากนี้ยังพบว่า อายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นไทยจากเดิมอายุ 15-16 ปี ในปี พ.ศ. 2545-2552 เป็นอายุ 12-15 ปี ในปี พ.ศ. 2554 และอายุ 13 ปี ในปี พ.ศ. 2556 อายุน้อยสุดในการมีเพศสัมพันธ์คือ อายุ 10 ปี² วัยรุ่นที่อยู่ในระบบโรงเรียน พบว่าร้อยละ 22.6 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าวัยรุ่นมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งเพศหญิงและเพศชาย³

จังหวัดจันทบุรีมีสภาพบริบททางสังคมที่เปลี่ยนไป จากสังคมเกษตรกรรมสู่สังคมเมืองก็ประสบปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นเช่นเดียวกัน จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของจังหวัดจันทบุรี พบว่านักเรียนมีแนวโน้มของการมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นทุกปี โดยสถิติการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชายและหญิงในปี พ.ศ. 2556, 2557 และ 2558 พบว่านักเรียนชายมีเพศสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 28.6, 30.2 และ 29.5 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงมีเพศสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 28.7, 29.5 และ 30.1

ตามลำดับ พบว่าอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์คือ 14 ปี ยังพบว่าวัยรุ่นหญิงที่มีอายุน้อยที่สุดในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ 9 ปี และวัยรุ่นชายอายุน้อยที่สุดคือ 12 ปี⁴ การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นตามสถานการณ์ที่กล่าวมาข้างต้น ส่งผลกระทบต่อตัววัยรุ่นเองและครอบครัว ผู้ปกครอง และสมาชิกคนอื่นๆ ที่จำเป็นต้องร่วมกันรับผิดชอบช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาตามมา ครอบครัวต้องรับภาระในการเลี้ยงดูและสูญเสียค่าใช้จ่ายด้านการเลี้ยงดู การรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย รัฐต้องสูญเสียงบประมาณในการรักษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้น

ทุนชีวิต (life assets) เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงสิ่งที่ดีหรือแนวทางเชิงบวกที่สังคมต้องการให้เยาวชนมี หรือเป็น เพื่อช่วยให้เยาวชนเหล่านี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีและมีคุณธรรม ซึ่งปัจจัยเสี่ยงไม่สามารถให้คำตอบได้ ทุนชีวิตเป็นปัจจัยป้องกันที่สำคัญ เป็นปัจจัยสร้าง หรือปัจจัยเชิงบวก โดยได้รับอิทธิพลจากปัจจัยภายในตัวเด็กเองและจากปัจจัยภายนอก ทุนชีวิตจึงเป็นแนวคิดในการเปลี่ยนมุมมองการทำงานที่เน้นการสร้างเกราะป้องกัน หรือสร้างภูมิคุ้มกันที่แข็งแรงให้กับเด็กและเยาวชน เป็นมุมมองการทำงานเชิงบวกเพื่อส่งเสริมปัจจัยสร้างหรือคุณลักษณะที่ดี เยาวชนที่มีทุนชีวิตสูงจะมีพฤติกรรมที่ดี ทุนชีวิตยิ่งมากเท่าไรยิ่งลดพฤติกรรมเสี่ยงได้มากขึ้น⁵

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่าการศึกษารายส่วนใหญ่เป็นการศึกษาวัยรุ่นทั้ง 2 กลุ่มคือทั้งเพศหญิงและเพศชาย ไม่ได้เจาะจงเฉพาะเพศใดเพศหนึ่ง ส่วนใหญ่ศึกษาในวัยรุ่นที่กำลังศึกษาระดับชั้นอาชีวศึกษา และศึกษาเฉพาะวัยรุ่นในกลุ่มที่กำลังศึกษาระดับการศึกษาสายสามัญหรือระดับอาชีวศึกษาได้อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

ตัวแปรหรือปัจจัยที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นปัจจัยเสี่ยง (risk factors) แต่อย่างไรก็ตามปัจจัยป้องกันหรือปัจจัยเชิงบวก (protective factors) ก็เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเช่นเดียวกัน เนื่องจากจะเป็นสิ่งที่ช่วยขัดขวางหรือยับยั้งการตัดสินใจที่จะทำพฤติกรรมเสี่ยง หรือป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงได้ สำหรับประเทศไทยไม่พบว่า มีการศึกษาเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงบวกที่เป็นทุนชีวิตโดยตรงกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทุนชีวิตและการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงที่ศึกษาอยู่ในสายสามัญศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และสายอาชีวศึกษา เพื่อให้เป็นตัวแทนของวัยรุ่นหญิงไทยที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาทุนชีวิตกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิง จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทุนชีวิตกับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิง จังหวัดจันทบุรี

วัสดุและวิธีการ

การศึกษาเชิงหาความสัมพันธ์ (correlational study) ได้รับพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กลุ่มตัวอย่าง: นักเรียนหญิงอายุ 15-19 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสหศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียนหญิงชั้น ปวช. ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2559 คำนวณขนาดตัวอย่างด้วยสูตรที่ใช้ในการ

สำรวจเพื่อการประมาณสัดส่วน⁶ ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 431 คน เพื่อการสูญเสียของข้อมูลอีกร้อยละ 10 เป็น 475 คน เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ทั้งสิ้น 490 คน ข้อมูลมีความสมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ได้ 443 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ให้กลุ่มตัวอย่างตอบเอง ประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานภาพสมรส ของบิดา มารดา บุคคลที่อาศัยอยู่ ลักษณะที่อยู่อาศัย จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเรื่องทุนชีวิต เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพลังทางบวก 5 ด้านของวัยรุ่น วัดโดยใช้แบบสอบถามของสุริยเดว ทรีปาตี⁷ ประกอบด้วย 5 พลัง คือพลังตัวตน 15 ข้อ พลังครอบครัว 8 ข้อ พลังสร้างปัญญา 11 ข้อ พลังเพื่อนและกิจกรรม 6 ข้อ และพลังชุมชน 8 ข้อ แบบสอบถามมีมาตรวัดแบบประเมินค่า (rating scales) 4 ระดับ ประกอบด้วย เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง และไม่เคย โดยให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว

หลักเกณฑ์ในการให้คะแนนแต่ละข้อคำถามตอบ “เป็นประจำ” ค่าคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ตอบ “บ่อยครั้ง” ค่าคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน
ตอบ “บางครั้ง” ค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน
ตอบ “ไม่เคย” ค่าคะแนนเท่ากับ 0 คะแนน
การแปลผลต้นทุนชีวิตตามเกณฑ์ระดับเปอร์เซ็นต์ที่กำหนด ตามคู่มือการเก็บ สรุปและวิเคราะห์ผลข้อมูลต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย (ฉบับเยาวชน)

ไม่ผ่านเกณฑ์ หมายถึง ระดับต้นทุนชีวิตอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย มีร้อยละของคะแนนน้อยกว่า 60

ผ่านเกณฑ์ หมายถึง ระดับต้นทุนชีวิตอยู่ในเกณฑ์ร้อยละของคะแนนตั้งแต่ 60 ขึ้นไปโดยแบ่งเป็น ระดับต้นทุนชีวิตอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ร้อยละของคะแนนอยู่ในช่วง 60.00-69.99 ระดับต้นทุนชีวิตอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละของคะแนนอยู่ในช่วง 70.00-79.99 ระดับต้นทุนชีวิตอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ร้อยละของคะแนน อยู่ในช่วง 80.00 ขึ้นไป

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการมีเพศสัมพันธ์

เป็นการสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ การเคยหรือไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม และข้อความข้อมูลรายละเอียดอื่นๆ ของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ได้แก่ อายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ ผู้ที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย สถานที่มีเพศสัมพันธ์ และสาเหตุการมีเพศสัมพันธ์

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ: แบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตรฐานที่พัฒนาแล้ว จึงไม่ได้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) แต่ได้หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำแบบสอบถามมาตรฐานนี้ไปทดลองใช้ (try out) ในกลุ่มนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมคล้ายคลึง และใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) ด้วยการทดสอบ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้ ด้านพลังตัวตนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78 ด้านพลังครอบครัวมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 ด้านพลังสร้างปัญญา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 ด้านพลังเพื่อนและกิจกรรมมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ

0.77 ด้านพลังชุมชนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

การวิเคราะห์ข้อมูล: วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และทุนชีวิตของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของทุนชีวิต และการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงจังหวัดจันทบุรี โดยใช้สถิติ Binary Logistic Regression ที่ 95% CI (confidential interval of odds ratio)

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีอายุเฉลี่ย 16.6 ปี (SD=1.05) กำลังศึกษาในสายสามัญระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 และสายอาชีวศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 จำนวนใกล้เคียงกัน นักเรียนประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 48.1) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 3 ขึ้นไป โดยกลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ บิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.4 มีสภาพสมรสคู่ รองลงมา หย่า/แยก และหม้าย คิดเป็นร้อยละ 31.9 และ 11.8 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.4 อาศัยอยู่กับบิดาและมารดา รองมาร้อยละ 29.1 อาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดา และอาศัยอยู่ในเขตเมือง และนอกเขตเมืองใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 54.0 และร้อยละ 45.0 ตามลำดับ

2. ทุนชีวิต กลุ่มตัวอย่างมีทุนชีวิตในภาพรวมเท่ากับร้อยละ 67.36 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีต้นทุนชีวิตผ่านเกณฑ์ 4 พลัง เรียงจากมากไปน้อยได้แก่ พลังครอบครัวและพลังตัวตนอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 76.07 และ 75.53) ตามลำดับ พลังสร้างปัญญา และพลังเพื่อนและกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 63.20 และ 60.89) ส่วนพลัง

ชุมชนอยู่ในระดับไม่ผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 53.94)

3. พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 71.8 ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 28.2 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วอายุน้อยสุดในการมีเพศสัมพันธ์คือ 12 ปี อายุมากที่สุดที่มีเพศสัมพันธ์คือ 19 ปี โดยมีอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเท่ากับ 15.4 ปี (SD=1.14) ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศสัมพันธ์แล้วพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 96.0 มีเพศสัมพันธ์กับคนรักของตนเอง สถานที่ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือบ้านแฟนร้อยละ 47.2 รองลงมาคือบ้านตนเอง ร้อยละ 24 และโรงแรมร้อยละ 20.8 ตามลำดับ สาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์เกิดจากบรรยากาศพาไปร้อยละ 36.8 รองลงมาเกิดจากความอยากรู้อยากรู้ ยินยอมพร้อมใจ และถูกเล้าโลม คิดเป็นร้อยละ 30.4, 18.4 และ 12.8 ตามลำดับ

4. ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีชีวิตกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิง กลุ่มตัวอย่างมีทฤษฎีชีวิตด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน ซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มที่ผ่านเกณฑ์ และไม่ผ่านเกณฑ์ มีสัดส่วนการมีเพศสัมพันธ์แตกต่างกัน เมื่อนำสัดส่วนที่แตกต่างกันดังกล่าวมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยควบคุมผลกระทบจากปัจจัยอื่นๆ แล้ว พบว่าทฤษฎีชีวิตที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามขนาดของความสัมพันธ์ได้แก่พลังครอบครัว พลังสร้างปัญหา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

กลุ่มตัวอย่างที่มีพลังครอบครัวไม่ผ่านเกณฑ์มีสัดส่วนการมีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพลังครอบครัวผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 50.7 และ 23.8 ตามลำดับ โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพลังครอบครัวไม่ผ่านเกณฑ์มีโอกาส

เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เป็น 2.21 เท่า (95% CI=1.248-3.912) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีพลังครอบครัวผ่านเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างที่มีพลังสร้างปัญหาไม่ผ่านเกณฑ์มีสัดส่วนการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีทฤษฎีชีวิตด้านพลังสร้างปัญหาผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 39.8 และ 20.2 โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพลังสร้างปัญหาไม่ผ่านเกณฑ์มีโอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เป็น 1.69 เท่า (95% CI =1.044-2.760) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีพลังครอบครัวผ่านเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างที่มีพลังเพื่อนและกิจกรรมไม่ผ่านเกณฑ์มีสัดส่วนการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีทฤษฎีชีวิตด้านพลังเพื่อนและกิจกรรมผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 38.4 และ 19.6 โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพลังเพื่อนและกิจกรรมไม่ผ่านเกณฑ์ มีโอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เป็น 1.65 เท่า (95% CI=1.009-2.701) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีพลังเพื่อนและกิจกรรมผ่านเกณฑ์ และกลุ่มตัวอย่างที่มีพลังชุมชนไม่ผ่านเกณฑ์มีสัดส่วนการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีทฤษฎีชีวิตด้านพลังชุมชนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 36.1 และ 16.4 ตามลำดับ โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพลังชุมชนไม่ผ่านเกณฑ์ มีโอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เป็น 1.75 เท่า (95% CI=1.031-2.958) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีพลังชุมชนผ่านเกณฑ์ ส่วนพลังตัวตนพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีทฤษฎีชีวิตด้านพลังตัวตนไม่ผ่านเกณฑ์ มีสัดส่วนการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีต้นทฤษฎีชีวิตด้านพลังตัวตนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 36.5 และ 25.3 ตามลำดับ แต่พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (95% CI=0.472-1.391)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามต้นทุนชีวิตและการมีเพศสัมพันธ์ (n = 443)

ต้นทุนชีวิต	ไม่มีเพศสัมพันธ์		มีเพศสัมพันธ์		Adjusted OR	95% CI
	(n=318)		(n=125)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
พลังตัวตน						
ผ่านเกณฑ์ ^(R)	245	74.7	83	25.3		
ไม่ผ่านเกณฑ์	73	63.5	42	36.5	0.81	0.472-1.391
พลังครอบครัว						
ผ่านเกณฑ์ ^(R)	282	76.2	88	23.8		
ไม่ผ่านเกณฑ์	36	49.3	37	50.7	2.21**	1.248-3.912
พลังสร้างปัญญา						
ผ่านเกณฑ์ ^(R)	209	79.8	53	20.2		
ไม่ผ่านเกณฑ์	109	60.2	72	39.8	1.69*	1.044-2.760
พลังเพื่อนและกิจกรรม						
ผ่านเกณฑ์ ^(R)	193	80.4	47	19.6		
ไม่ผ่านเกณฑ์	125	61.6	78	38.4	1.65*	1.009-2.701
พลังชุมชน						
ผ่านเกณฑ์ ^(R)	148	83.6	29	16.4		
ไม่ผ่านเกณฑ์	170	63.9	96	36.1	1.75*	1.031-2.958

มีนัยสำคัญทางสถิติ * = p<0.05, **=p<0.01, ^(R)=กลุ่มอ้างอิง

วิจารณ์

1. ทนุชีวิตของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และทนุชีวิตในแต่ละพลังมีระดับที่แตกต่างกัน ดังนี้ พลังตัวตนอยู่ในระดับดี และมีคะแนนรายชื่ออยู่ในเกณฑ์ดีและดีมาก แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นกลุ่มนี้มีความรู้สึกเชื่อมั่น เห็นคุณค่าในตนเอง มีความรับผิดชอบและการยึดมั่นในพฤติกรรมที่ดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นตอนปลาย จึงสามารถใช้ความคิดอย่างลึกซึ้ง มีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเองอย่างมาก เพียงแต่ยังขาดประสบการณ์^{8,9} ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าการเห็นคุณค่าในตนเองส่งผลให้วัยรุ่นเกิดความมั่นใจ รู้สึกถึงควมมีคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจทำให้มีการพัฒนาทักษะ

ด้านต่าง ๆ ได้ดี ไม่ว่าจะป็นทักษะการปฏิเสธต่อพฤติกรรมเสี่ยงหรือทักษะการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น¹⁰ การศึกษาครั้งนี้พบว่าพลังตัวตนไม่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ อธิบายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 74 มีพลังตัวตนผ่านเกณฑ์ แต่ทั้งนี้เนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์มีปัจจัยหลากหลายมาเกี่ยวข้อง และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งมีการสร้าง และหลั่งฮอร์โมนทางเพศอย่างมากและรวดเร็ว ทำให้ควบคุมความต้องการทางเพศที่เกิดตามธรรมชาติได้ยาก นอกจากนี้ยังมีพัฒนาการด้านความเป็นอิสระ (independence) และมีพัฒนาการด้านความคิด ศีลธรรม และอารมณ์ (cognition moral and emotion) อย่างมาก ทำให้มีจุดยืนของตนเอง

รับฟัง และเข้าใจผู้อื่นมากขึ้น ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และมองเห็นศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง มีความคิด วิเคราะห์ตามจริง ตัดสินใจด้วยเหตุผลมากขึ้น ทำให้พลังตัวตนของกลุ่มตัวอย่างนี้ไม่มีความหลากหลาย ส่งผลทำให้เกิดความแตกต่างที่มากพอที่จะก่อให้เกิดความแตกต่างทางสถิติ

พลังครอบครัว อยู่ในระดับดี และมีคะแนนรายข้อผ่านเกณฑ์ทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างนี้อยู่ในครอบครัวที่มีความรัก ความอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่กันเป็นอย่างดี และได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด พลังครอบครัวนี้จึงเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีที่จะป้องกันไม่ให้อายุรุ่นก้าวสู่พฤติกรรมเสี่ยงได้⁷

พลังสร้างปัญญา อยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่าวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนี้ยังขาดความเอาใจใส่ในการเรียน และขาดความใฝ่รู้ที่จะเรียนรู้ชุมชน หรือสังคมรอบๆ ตัว สอดคล้องกับการศึกษาของสุริยเดว ทรีปาตี¹¹ ที่ทำการศึกษาในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่อยู่นอกสถานพินิจแรกรับในเยาวชนไทย พบว่าพลังสร้างปัญญาของเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่อยู่นอกสถานพินิจแรกรับในเยาวชนไทยต่ำกว่าเยาวชนทั่วไป

พลังเพื่อนและกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีการทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์กับเพื่อนน้อย ได้แก่ การเล่นกีฬา การออกกำลังกาย การเล่นดนตรี เป็นต้น รวมทั้งการขาดแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนทั้งๆ ที่วัยนี้เพื่อนมีอิทธิพลอย่างมาก เพราะเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากเพื่อน ดังนั้นเพื่อนจึงมีอิทธิพลทั้งแนวคิด ค่านิยม และการแก้ปัญหาในชีวิต มีการเรียนรู้และถ่ายทอดแบบอย่างกันภายในกลุ่ม¹²

พลังชุมชน อยู่ในระดับไม่ผ่านเกณฑ์ ทั้งนี้

เนื่องจากในปัจจุบัน จังหวัดจันทบุรีมีสภาพสภาพบริบททางสังคมที่เปลี่ยนไปจากสังคมเกษตรกรรมสู่สังคมเมือง มีแนวโน้มเป็นสังคมปัจเจกมากขึ้น และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ส่วนใหญ่อยู่ในเขตเมือง ทำให้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับชุมชนน้อย ขณะเดียวกันก็สะท้อนให้เห็นว่าชุมชนเองก็ขาดความตระหนักถึงความสำคัญของวัยรุ่นขาดความเอาใจใส่ และรับผิดชอบต่อเยาวชน

2. พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ ร้อยละ 28.2 มีเพศสัมพันธ์แล้ว เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ซึ่งศึกษาในเด็กมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาทั่วประเทศไทย พบว่าร้อยละ 30 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว¹ ขณะที่ผลการศึกษาที่ผ่านมาล่าสุดของกรมอนามัย สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์¹³ ที่ศึกษาสถานการณ์อนามัยเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชน พบว่านักเรียนเพศหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 18.2 และ ชั้น ปวช. 2 ร้อยละ 48.2 เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว จะเห็นได้ว่าอัตราการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในจังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างจากวัยรุ่นทั่วไปของประเทศ ส่วนพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิง จังหวัดจันทบุรี พบว่าอายุน้อยสุดในการมีเพศสัมพันธ์คือ 12 ปี ซึ่งมากกว่าเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลทั้งประเทศจาก กรมอนามัยพบอายุน้อยสุดของการมีเพศสัมพันธ์คือ 10 ปี² โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในช่วงอายุ 14-17 ปี (อายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 15.4 ปี) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริพร จิรวัดน์กุล และคณะ¹⁴ ที่ศึกษาในวัยรุ่นหญิงตั้งครรภ์ พบว่าในภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคกลาง วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ในช่วงอายุระหว่าง 15-17 ปี

นอกจากนี้การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นหญิง จังหวัดจันทบุรี พบว่าร้อยละ 96 มีเพศสัมพันธ์กับคนรักของตนเอง สถานที่ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ บ้านแฟน ร้อยละ 47.2 รองลงมาคือบ้านตนเอง และโรงแรม (ร้อยละ 24 และร้อยละ 20.8 ตามลำดับ) สอดคล้องกับการศึกษาของ ตัม บุนรอด¹⁵ ที่พบว่าบุคคลที่วัยรุ่นส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ด้วยในครั้งแรกคือ คนรักหรือแฟน โดยในเพศหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรักหรือแฟนร้อยละ 78.2 และสำนักงานระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค¹ ที่สำรวจพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ ปวช. ชั้นปีที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างในทุกระดับชั้นมีสัดส่วนเกินครึ่งที่เลือกมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่บ้านของตนเองหรือบ้านเพื่อน โดยกลุ่มเด็กหญิงเลือกใช้บ้านเพื่อนหรือบ้านตนเองเป็นสถานที่ที่ใช้ในการมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทุนชีวิตกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิง พลังครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีทุนชีวิตด้านพลังครอบครัวไม่ผ่านเกณฑ์มีโอกาสเสี่ยงที่จะมีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพลังครอบครัวผ่านเกณฑ์ ทั้งนี้พลังครอบครัวเป็นพลังความรัก ความเอาใจใส่ ความอบอุ่น ปลอดภัย มีชีวิตที่เป็นแบบอย่างที่ดี มีวินัย มีปียาจาในบ้าน และมีการให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมเชิงบวก¹¹ พลังความรัก ความเอาใจใส่ ความอบอุ่นเป็นสิ่งที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อวัยรุ่น เป็นเสมือนภูมิคุ้มกันให้กับวัยรุ่นจึงป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ได้ หลายการศึกษาพบว่าตัวอย่างจากบิดามารดาและสภาพแวดล้อมภายในบ้านเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นสามารถเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงได้ เช่น งานวิจัยของ รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง¹⁶ ที่พบว่า

สัมพันธ์ภาพของครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) และการศึกษาของ นิยมจันทร์นวล และคณะ¹⁷ ที่พบว่านักเรียนที่มีสัมพันธ์ภาพของครอบครัวไม่ดีเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนที่มีสัมพันธ์ภาพของครอบครัวดี 5.7 เท่า ($OR = 5.7, 95\% CI = 1.2-26.4$) พลังสร้างปัญญามีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีทุนชีวิตด้านพลังสร้างปัญญาไม่ผ่านเกณฑ์ มีโอกาสเสี่ยงที่จะมีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพลังสร้างปัญญาผ่านเกณฑ์ การที่วัยรุ่นประสบผลสำเร็จในการเรียนจะเกิดความมุ่งมั่นในการเพิ่มพลังปัญญา เกิดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เป็นพลังที่มีความหมายมากในช่วงวัยเรียน เนื่องจากวัยรุ่นอยู่ในระบบโรงเรียน โรงเรียนจึงมีผลต่อการเรียนรู้ต่างๆ ของวัยรุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมทักษะชีวิตของวัยรุ่นในการเรียนรู้ จากสื่อออนไลน์ หรือการอ่านหนังสือต่างๆ การเรียนรู้สิ่งต่างๆเหล่านี้จะช่วยให้วัยรุ่นรอบรู้ และทันเหตุการณ์ ทันสื่อและสังคมในปัจจุบัน พลังสร้างปัญญาจึงมีความสำคัญต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศของ Murphey et al.¹⁸ พบว่าผลการเรียนของนักเรียนเป็นตัวทำนายทุกพฤติกรรมเสี่ยงรวมทั้งพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นและการศึกษาของ Reininger et al.¹⁹ พบว่าต้นทุนชีวิตในเรื่องของการสนับสนุนจากโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงลบ ในระดับปานกลางกับพฤติกรรมเสี่ยงในเรื่อง การสูบบุหรี่หรือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการมีคู่นอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.01$) พลังเพื่อนและกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับ

การมีเพศสัมพันธ์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีทุนชีวิตด้านพลังเพื่อนและกิจกรรมไม่ผ่านเกณฑ์มีโอกาสเสี่ยงที่จะมีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพลังเพื่อนและกิจกรรมผ่านเกณฑ์ เนื่องจากวัยนี้เป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากเพื่อน เพื่อนจึงมีอิทธิพลทั้งแนวคิด ค่านิยม และการแก้ปัญหาในชีวิตมีการเรียนรู้และถ่ายทอดแบบอย่างจากกลุ่มเพื่อน ดังนั้นการอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ดี ย่อมนำสู่การมีพฤติกรรมที่ดีตามไปด้วย¹² พลังเพื่อนและกิจกรรมจึงมีความสำคัญต่อวัยรุ่นมาก ถ้าวัยรุ่นมีเพื่อนและกิจกรรมไปในทางที่ดี ก็จะสร้างเสริมต้นทุนชีวิตที่ดี แต่ถ้ามีเพื่อนในกลุ่มเสี่ยงและชักนำกันไปทำกิจกรรมที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ก็จะส่งผลให้เกิดปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ พลังเพื่อนและกิจกรรมจึงมีความสำคัญต่อการป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ในวัยรุ่นได้ สอดคล้องกับการวิจัยในต่างประเทศของ Vesely et al.²⁰ พบว่าวัยรุ่นที่มีเพื่อนเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี มีโอกาสเสี่ยงที่จะมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นที่มีเพื่อนเป็นแบบอย่างที่ดีเกือบ 2 เท่า (OR=1.82, 95% CI=1.37-2.41) และการศึกษาของสุนันต์ทา วงษ์ชารี²¹ ที่พบว่า อิทธิพลของเพื่อนมีความสัมพันธ์ต่อความมุ่งมั่นในการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ ในวัยรุ่นหญิงตอนต้น ($p < 0.01$)

พลังชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีทุนชีวิตในด้านพลังชุมชนไม่ผ่านเกณฑ์มีโอกาสเสี่ยงที่จะมีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพลังชุมชนผ่านเกณฑ์ เนื่องจากพลังชุมชน เป็นการอยู่ร่วมกันของบุคคลด้วยความเอื้ออาทร มีมิตรไมตรี มีความอบอุ่น ความปลอดภัย มีจิตอาสา และมีกิจกรรมร่วมกันภายในชุมชน¹³ บุคคลที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี และอยู่ในชุมชนที่ปลอดภัย นับว่าเป็นการมี

ต้นทุนชีวิตที่ดีและเป็นการมีภูมิคุ้มกัน ป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ของวัยรุ่นได้ สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศของ Beebe et al.²² พบว่าบทบาทของผู้ใหญ่ในสังคมที่เป็นแบบอย่างที่ดี มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นในรัฐโอคลาโฮมา 7.5 เท่า (OR=7.5, 95% CI=2.1-25.6) จากการศึกษาพบว่าทุนชีวิตที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้ คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ครู พยาบาล และบุคลากรสาธารณสุขควรป้องกันวัยรุ่นหญิงไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยให้ความสำคัญในการส่งเสริมทุนชีวิตดังกล่าวดังนี้ ด้านพลังครอบครัว ควรสร้างโอกาสและลดช่องว่างระหว่างวัยด้วยการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีทักษะในการสื่อสารกับบุตรหลานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านพลังสร้างปัญญา ควรส่งเสริมให้วัยรุ่นสามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับสื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่ทันสมัย เป็นที่นิยมและเข้าถึงได้ง่าย เช่น อินเทอร์เน็ต เฟสบุ๊ก อินستاแกรม เพราะสื่อมีอิทธิพลอย่างมากต่อค่านิยมและวิถีชีวิตของวัยรุ่น การห้ามไม่ให้วัยรุ่นเสพสื่อเหล่านั้นค่อนข้างยาก แต่จะอย่างไรให้วัยรุ่นเสพสื่ออย่างรู้เท่าทัน เลือกสื่อได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งการส่งเสริมให้วัยรุ่นมีนิสัยรักการอ่าน และรับผิดชอบการเรียนเพิ่มขึ้น ด้านพลังเพื่อนและกิจกรรม ส่งเสริมให้วัยรุ่นได้ทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ได้แก่ การเล่นกีฬา เล่นดนตรี ทำงานศิลปะ เป็นต้น ทั้งในโรงเรียน และชุมชนเพื่อการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เกิดค่านิยมและ เรียน

รู้สิ่งที่ดีในกลุ่มเพื่อน ด้านพลังชุมชน ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเปิดพื้นที่ในชุมชน สำหรับวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้วัยรุ่นมีส่วนร่วมและหล่อหลอมให้วัยรุ่นเป็นคนใฝ่ดีช่วยเหลือสังคม ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งต้องอาศัยการสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสถาบันครอบครัว โรงเรียน ชุมชน

นอกจากนี้ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารทางการแพทย์ ผู้บริหารสถาบันการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนต่างๆ ในการนำมาเป็นแนวทางเพื่อการวางแผนงานการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้ ควรทำการศึกษาในวัยรุ่นที่อยู่นอกระบบการศึกษาาร่วมด้วย ซึ่งมีบริบทแตกต่างกัน เพื่อให้ครอบคลุมประชากรวัยรุ่นอย่างแท้จริง และพลังตัวตนของวัยรุ่นกลุ่มนี้อาจมีความแตกต่างจากวัยรุ่นในสถานศึกษา ควรมีการศึกษาติดตามระยะยาว เนื่องจากการศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงภาคตัดขวาง (cross-sectional study) จึงมีข้อจำกัดในการอธิบายเชิงเหตุผล และควรพัฒนาโปรแกรมการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ โดยการสร้างเสริมพลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน

เอกสารอ้างอิง

1. Bureau of Epidemiology, Ministry of Public Health. Teenage situation analysis in Thailand [Internet]. 2011 [cited 2011 Mar 31]. Available from: http://www.unicef.or.th/SitAnVideo2016/sitan_executive_summary.docx
2. Department of Health, Ministry of Public Health. Communication about sex in Thai families [Internet]. 2014[cited 2015 may 31]. Available from: http://rhold.anamai.moph.go.th/all_file/research/สื่อสารเรื่องเพศ.pdf
3. Sukrit B. Teen Pregnancy: Policy implementation guidelines and evaluation follow-up [Internet]. 2014[cited 2014 May 1]. Available from: <http://www.dmh.go.th/downloadportal/Strategy/การตั้งครรภวัยรุ่นปี 2555.pdf>
4. Chanthaburi Provincial Health Office. Behavioral surveillance report related to Infected with HIV in 2015. Chanthaburi: Chanthaburi Provincial Health Office. 2015
5. Tripathi S. Life assets of Thai youth. 2nd ed. Bangkok: PATH Organization; 2009.
6. Parel CP. Sampling design and Procedures. New York : Agricultural Development Council; 1973.
7. Tripathi S. Thai Children and youth lifeassets evaluation [Internet]. 2008 [cited 2011 September 15]. Available from: <http://resource.thaihealth.or.th/media/knowledge/12586#3>
8. Ketumarn P. Adolescent development [Internet]. 2007 [cited 2011 September 15]. Available from: http://www.psyclin.co.th/new_page_56.htm
9. Kaewkangwan S. Developmental psychology of life all ages Vol 2: Teenagers-aging 9th ed. Bangkok: Thammasat University Press; 2010.
10. Rawajai N. Factors influencing sexual risk preventive behaviors of students in

- vocational education commission Bangkok Metropolis. Journal of Sriphatum Chonburi 2012; 9: 113-20.
11. Tripathi S. Life assets changes Thai society. Nakhonpathom: National Institute for Child and Family Development, Mahidol University; 2011.
 12. Areemit R. Practical points adolescent health care. Bangkok: A-Plus Printing; 2012.
 13. Department of Health, Division of Reproductive Health. The situation of reproductive health in adolescents and youth 2016 [Internet]. 2015 [cited 2015 July 30]. Available from: http://rh.anamai.moph.go.th/ewt_dl_link.php?nid=86
 14. Chirawatkul S, Rungreungkonkit S, Jongaudomkan D, Savangcharean K, Anusornterakul S, Wattananukulkate S, et al. Prevention of and dealing with teenage pregnancy [Internet]. 2011[cited 2011 May 1]. Available from: http://www.gender.go.th/publication/book/young_mother_2554.pdf
 15. Boonrord T. Sexual behavior and factors associated to sexual relation among adolescent under the vocational education commission in muang district, province in the South of Thailand [Dissertation]. Khon Kaen: Khon Kaen University; 2007.
 16. Klungklang R. Sexual Behavior and factors related to sexual behavior of the youths studying at one secondary school, Khon Kaen province. [Internet]. 2009. [cited 2015 May 1]. Available from: http://110.164.94.212/manage/Research_pic/20130702095220.pdf
 17. Jannual N, Manwong M, Suebsamran P, Singto S. Factors related to sexual behavior among the lower secondary school students at a school in Ubon Ratchathani province. The Public Health Journal of Burapha University 2014; 9(2): 56-65.
 18. Murphey DA, Lamonda KH, Carney JK, Duncan P. Relationships of a brief measure of youth assets to health-promoting and risk behaviors. J Adolesc Health 2004; 34: 184-91.
 19. Reininger BM, Evans AE, Griffin SF, Sanderson M, Vincent ML, Valois RF, et al. Predicting adolescent risk behaviors based on an ecological framework and assets. Am J Health Behav 2005; 29: 150-61.
 20. Vesely SK, Wyatt VH, Oman RF, Aspy CB, Kegler MC, Rodine S, et al. The potential protective effects of youth assets from adolescent sexual risk behaviors. J Adolesc Health 2004; 34: 356-65.
 21. Wongcharee S. Predictors of commitment to sexual among female early adolescents [Dissertation]. Bangkok: Chulalongkorn University; 2011.
 22. Beebe LA, Vesely SK, Oman RF, Tolma E, Aspy CB, Rodine S. (2008). Protective assets for non-use of alcohol, tobacco and other drug among urban American Indian youth in Oklahoma. Matern Child Health J 2008; 12(Suppl 1): 82-90.